

සියදිවි නසා ගැනීම් ශ්‍රී ලාංකික ගොවීන් මුහුණ දෙන දුෂ්කර කොන්දේසි පෙන්නුම් කරයි

Suicides highlight desperate conditions facing Sri Lankan farmers

ඩබ්ලිව්. එ. සුනිල් විසිනි
2005 ජූනි 10

මාර්තු සහ අප්‍රේල් මාසවල දී දුප්පත් ගම්බද ප්‍රදේශවල එක දිගට සිදු වූ සිය දිවි නසා ගැනීම් ගනනාවක් මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල ගොවීන් මුහුණ දෙන බියකරු සමාජ සහ ආර්ථික කොන්දේසි කෙරෙහි අවධානය ඇද ගනු ලැබ තිබේ. උතුරු මැද පලාතේ පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් නිදෙනෙක් සහ ගොවි බිරිඳක් සියදිවි හානි කර ගත්හ. ඔවුන් සියලු දෙනාම දිවි නසාගෙන ඇත්තේ කෘමි නාශක පානය කිරීමෙනි.

බුද්ධයාගේ 80 වියැති හරමානිස් මාර්තු 6 සහ වැලිකන්ද ගමේ 34 වියැති තිලකසිරි කුලරත්න අප්‍රේල් 16 දිවි නසා ගත්හ. ඔවුන් දෙදෙනාම දිවි නසා ගත්තේ නය ගෙවා ගැනීමට අසමත් වීමේ හේතුව නිසා ය. වසර 18 පෙර උකස් තැබූ සිය කුඹුර බේරා ගැනීමට නොහැකිවීම නිසා රිදී පොකුණ ගමේ 49 හැවිරිදි කේ.කේ. ජයරත්න අප්‍රේල් 16 සිය දිවි හානිකර ගත්තේ ය.

ආර්ථික ප්‍රශ්න ගැන සිය සැමියා සමග ඇති වූ ආරවුලකින් පසුව මැදිරිගිරියේ යූ.ඒ. දිලිකා මධුමාලි අප්‍රේල් 12 දිවි නසා ගැනීම තවත් බේද ජනක සිද්ධියකි. ඔවුන්ගේ වී අස්වැන්න සුදුසු මිලකට අලෙවි කර ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා ඔවුන් කලින් සැලසුම් කර තිබූ ඉඩම් කැබැල්ලක් මිල දී ගැනීමට සහ එලඹෙමින් තිබූන සිංහල-හින්දු අවුරුද්දට අවශ්‍ය ඇඳුම් සහ සෙසු බඩබාහිරාදිය මිල දී ගැනීමට මෙම අඹුසැමියුවල අසමත් විය.

ගල් අමුණ ගමේ 37 හැවිරිදි ඒ.ආර්.එම්. විජේරත්න ද සිය දිවි හානිකර ගැනීමට උත්සාහ කල නමුත් වාසනාවට ඔහු බේරුනේ ය. දුප්පත් ගොවියෙකුට දරා ගත නොහැකි විශාල බරක් වූ රුපියල් 138,200 පමණ ඔහු ගේ නය ඉහල නැග තිබීම ගැන ඔහු සිටියේ කනස්සල්ලෙනි.

මරනවල දේශපාලන බලපෑම කෙරෙහි සැලකිලිමත් වූ එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානය (එජනිස) ආන්ඩුව සියදිවි නසා ගැනීමට කුඩුදුන් හේතූන් යට ගැසීමට උත්සාහ කලේ ය.

වී අලෙවි කර ගැනීමට නො හැකිවීම නිසා, මෙම ගොවීන් සියදිවි නසා ගත් බව කීම “අසත්‍යයක්” යැයි කෘෂිකර්ම ඇමති අනුර කුමාර දිසානායක අප්‍රේල් 22 පැවති ප්‍රවෘත්ති සාකච්ඡාවක දී ප්‍රකාශ කලේ ය.

“එය එක්සත් ජාතික පක්ෂය විසින් දකින අවකාරයක්” යයි ඔහු පැවසී ය. ඔවුන්ගේ “පුද්ගලික ප්‍රශ්න” හේතු කොටගෙන ගොවීන් දිවි නසා ගන්නා බව ඔහු අවධාරනය කල නමුත් එය තව දුරටත් විස්තරනය කිරීමට ඔහු අසමත් විය. දිසානායක, සිංහල ස්වෝත්තමවාදය සහ ජනතාවාදී පොරොන්දු මත පදනම් වෙමින් කලින් ගැමි දුප්පතුන්ට ආයාචනා කල පක්ෂයක් වන ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ (ජවිපෙ) සාමාජිකයෙකි. පලමු වතාවට ආන්ඩු බලයට කරබදු වී සිටින ජවිපෙ එහි සමාජ පදනම වූ ගම්බද පලාත් ද ඇතුලුව වැඩෙන මහජන විරෝධයකට මුහුණ දී සිටී.

ප්‍රගතිශීලී ගොවි සම්මේලනයේ (පුගොස) සම ලේකම් එම්.කේ. ජයතිස්ස, දිසානායකගේ ප්‍රකාශය “සාපරාධී” යැයි ක්ෂණිකවම හෙලා දුටුවේ ය. ගොවි සියදිවි නසා ගැනීම් ගැන වචනයක් වත් කතා නොකිරීම ගැන ප්‍රදේශයේ ජවිපෙ පාර්ලිමේන්තු මංත්‍රී එන්.කේ. සුබසිංහ ද විවේචනය කල ඔහු සිය දිවි නසාගැනීම්වලට හේතු විස්තර කලේ ය: “ඔවුන් (ගොවීන්) මුහුණ දී සිටින ප්‍රධාන ගැටලුවන්නේ නයගැතිකම, දුප්පත්කම සහ සුදුසු මිලකට ඔවුන් ගේ අස්වැන්න විකුණා ගැනීමට නො හැකි වීම යි.”

තද බල නියඟයක් නිසා මැයි අස්වැන්නේ සිට අගෝස්තු මාසය දක්වා වූ පසුගිය යල කන්නයේ දී පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ බොහෝ ගොවීන්ට සිය වගා කටයුතු කර ගැනීමට නොහැකි විය. නොවැම්බර් සිට අප්‍රේල් දක්වා වූ පසුගිය මහ කන්නයේ දී ඔවුන්ට හොඳ අස්වැන්නක් ලැබූන නමුත් සුදුසු මිලකට වී විකුණා ගැනීමට ගොවීන්ට නුපුලුවන් විය. “වගා කිරීමට පමනක් නොව, ඔවුන්ගේ පවුල් නඩත්තු කිරීමට පවා ඔවුන්ට මුදල් නැහැ”යි ජයතිස්ස පැවසී ය.

දරිද්‍රතාව, විරැකියාව සහ උෟන රැකියා නියුක්තිය පලල්ව පැතිරී ඇත. දිනකට ඩොලර් එකකට (රුපියල්

100ට වඩා අඩුවෙන් ඉපයීම අඩු ආදායමක් යයි ගත හොත් ජනගහනයෙන් සියයට 24.7ක් දරිද්‍රතා රේඛාවේ මට්ටමෙහි පහළ ජීවත් වෙති. කෙසේ නමුත් ඩොලර් 2ක් (රු. 200) දෛනික ආදායම විශේෂ සීමාවක් ලෙස ගත හොත් සමහර ග්‍රාමීය දිස්ත්‍රික්කවල දරිද්‍රතා රේඛාව සියයට 50 ඉක්මවයි. ග්‍රාමීය පලාත්වල ජනයාගෙන් තුනෙන් දෙකකට වඩා සංඛ්‍යාවකට විදුලිය පහසුකම් ද ජනයාගෙන් භාගයකට ආරක්ෂිත ජලය හෝ සනීපාරක්ෂක වැසිකිලි පහසුකම් නැත.

අඛණ්ඩව සිදුවන සියදිවි නසා ගැනීම් තුළ ඒවායේ බේදනීය ප්‍රකාශනය අත් කර ගන්නා දැවැන්ත පීඩනයක් මෙම රුදුරු කොන්දේසි විසින් නිර්මාණය කරනු ලබයි. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සිය දිවි නසා ගැනීමේ රේඛාව ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතී. ඒ වගා කරන දිස්ත්‍රික්කවල ජනගහනයෙන් ලක්ෂයකට සමස්ථ සියදිවි නසාගැනීම් 2000 දී 34.33, 2001 දී 34.83, 2002 දී 31.41, 2003 දී 29.04 සහ 2004 දී 35.91 කි.

1994 සිට බැංකුවලට ඇති සියලුම ගොවි නය අහෝසි කිරීම, බැංකුවලට උකස්කර තිබෙන රන් ආහරන වෙන්දේසි කිරීම අත්හිටුවා උකස් නය සඳහා වූ පොලිය කපා හැර වාරික වසයෙන් උකස් නය ගෙවීමට ඉඩ ලබා දීම, නිෂ්පාදන මිලට සරිලන සේ වී කිලෝවක සහතික මිල ඉහළ දැමීම සහ වී අස්වැන්න මිල දී ගැනීම සඳහා ආන්ඩුවේ ස්ථිර මිල දී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවන ලෙස ගොවි සංවිධාන ඉල්ලා සිටිති.

මිල පහත වැටීම

වර්තමානයේ දී ආන්ඩුව, වී කිලෝවකට රුපියල් 15 සිට 16 දක්වා වූ මිලක් ගෙවයි. නමුත් බොහෝ ගොවියන්ට මෙය නො ලැබෙයි. මහ කන්නයේ අස්වනු නෙලීම පෙබරවාරි මාසයේ අගදී ආරම්භ කෙරුණ නමුත් ආන්ඩුවේ වී මිලදී ගැනීම පටන් ගැනුනේ මාර්තු අග දී ය.

විරෝධතා පටන් ගැනුණ විට වී අස්වැන්න මිල දී ගන්නා බවට මහා සෝෂාවක් සහිතව නිවේදනය කළ නමුදු ඒ සඳහා ආන්ඩුව වෙන් කලේ රුපියල් මිලියන 750 (ඇ.ඩො. මිලියන 7.5) පමණි. මෙම මුදල මහ කන්නයේ ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදනය වූ මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 2.2න් සියයට 10 පමණ ප්‍රමාණයක් පමණක් මිලදී ගැනීම් සැහෙයි.

පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ පමණක් ඇස්තමේන්තු ගත නිෂ්පාදනය වී මෙට්‍රික් ටොන් 215,000. කෙසේ නමුත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අනුව මැයි 9 වන විට මිල දී ගෙන තිබුණේ මෙට්‍රික් ටොන් 20,000 පමණි. ප්‍රමාණවත් තරම් මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවා නැති අතර පවතින පහසුකම් ද

ප්‍රමාණවත් නැත. අවශ්‍ය තරම් තරාදි, බැග් සහ තෙත මාපක මෙන්ම ගබඩා කිරීමේ සහ ප්‍රවාහනය කිරීමේ පහසුකම් ද හිඟ ය.

තෙතමාපකය වී විකුණා ගැනීමට අපහසුවීමේ ගැටලුවේ වැදගත් කරුණකි. තෙතමනය සියයට 14 ඉක්මවයි නම් ආන්ඩුවේ මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය වී මිලදී නො ගනී. කෙසේ නමුත් බොහෝ තෙතමාපක නිසියාකාරව ක්‍රියා නො කරන බවට ගොවීහු චෝදනා කරති.

ආන්ඩුවේ මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථානවලට තම අස්වැන්න විකුණා ගැනීමට ගොවීන් අසමත් වුවහොත් කිසි අනුකම්පාවක් නැති දුෂ්ට පුද්ගලික ව්‍යාපාරිකයන්ට සහ වී මෝල් හිමියන්ට කිලෝවක් රුපියල් 10-11 තරම් අඩු මිලකට සිය වී අස්වැන්න විකිනීමට ඔවුන්ට බල කෙරෙයි. ප්‍රධාන වී මිල දී ගන්නන්ගෙන් සමහරු රටේ ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ දෙකට, යුඑන්පීස සහ පාලක එජනිස ආන්ඩුවේ ප්‍රධාන පක්ෂය වූ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය (ශ්‍රීලනිප) සමඟ සම්බන්ධකම් ඇතිවුන්ය.

මුදල් හැකියාව අතින් ගොවීන් ඉන්නේ ඉතා අඩමනා දුර්වල තත්වයක ය. කුඹුරු හෙක්ටයාර් එකක් වගා කිරීම සඳහා ඔවුන්ට රුපියල් 50,000 වඩා වැය වන අතර අස්වනු නෙලා විකිනීමට මාස හයක් ඔවුන් බලා සිටිය යුතුය. ආන්ඩුවේ මිලට ඔවුන්ට තම වී අස්වැන්න විකුණා ගැනීමට ලැබුණොත් හෙක්ටයාර් එකකින් රුපියල් 80,000-90,000 ආදායමක් ඔවුන්ට ලැබෙයි. නිෂ්පාදන වියදම අඩුකළ විට මාස 6ක් සඳහා ඔවුන්ට ලැබෙන ආදායම රුපියල් 30,000 හෙවත් මාසයකට රුපියල් 6,000 කි.

බොහෝ ගොවීන්ට ඇත්තේ හෙක්ටයාර් එකක් හෝ ඊට අඩු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණයකි. බොහෝ අවස්ථාවලදී පවුලක් ව්‍යාප්ත වී ඇති විට යලි යලිත් එහි සාමාජිකයන් අතර ඉඩම බෙදී යයි. එමෙන්ම දුගී ගොවීන්ට බිත්තර වී, පොහොර, කෘෂිරසායනික සහ සෙසු බඩු භාණ්ඩ සියයට 20 දක්වා වන තරම් අසාධාරණ පොලී රේඛාවලට නයට ගැනීමට සිදුවෙයි. ඔවුන් ගේ වී අස්වැන්න සඳහා නිසි මිලක් නැතිව ආහාර, රෙදි වැනි අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය පවා නයට ගැනීම මගින් වඩ වඩා නය ගැනීම් නිසා ගොවීහු මූල්‍ය උගුලක සිර වී සිටිති.

නය ගැනීම සඳහා රත්තරන් බඩු සහ වී. වී, බයිසිකල්, මහන මැෂින් ඇතුලු ගෘහ උපකරණ සහ කෘෂි උපකරණ පවා ගොවීන් උකසට තැබිය යුතු ය. හිගුරක්ගොඩ ප්‍රදේශයේ එක් තොග වෙලද සැලක පමණක් අත් ට්‍රැක්ටර් 600 ක් සහ රොටරි ගොවීන් විසින් උකසට තබා ඇත. මේ සියල්ල උකස් තබා ඇත්තේ හදිසි මූල්‍ය අවශ්‍යතා සඳහා ය.

නිදහස් වෙලද පොල ප්‍රතිපත්ති

1950 ගනන්වල සිට 1970 ගනන් දක්වා බලයට පත් වූ ආන්ඩු ඔවුන්ගේ ‘‘ජාතික ස්වයං පෝෂණ’’ ආර්ථික පිලිවෙතේ මූලික අංගයක් ලෙස වී නිෂ්පාදනය ප්‍රසාරනය කලේ ය. මෙහි එක් ප්‍රධාන අරමුණක් වූයේ සහල් ආනයනය කපා හැරීම මගින් වෙලද ශේෂ හිඟය අඩු කිරීම ය. දකුණු තෙත් කලාපයේ සහ මධ්‍යම කඳුකර දිස්ත්‍රික්කවල ගැමි පවුල් දසදහස් ගනනක් උතුරු මැද සහ උතුරු නැගෙනහිර වියලි කාලාපවල පදිංචි කරවනු ලැබූහ. ඔවුන්ට ඉඩම්, නිවාස, සහ පොහොර සහනාධාර මෙන්ම මූලික කෘෂි උපකරන, බැංකු නය සහ පලමු අස්වැන්න නෙලා ගන්නා තුරු ආහාර සලාක ආන්ඩුව මගින් සැපයී ය. මෙම උපකාර සීමා සහිත වූ අතර මෙම ප්‍රදේශවල පදිංචිව සිටින්නෝ තවමත් බරපතල දුෂ්කරතාවලට මුහුණ පා සිටිති.

කෙසේ නමුත් 1970 ගනන්වල මැද භාගයේ දී මුහුණ දුන් නියුතු ආර්ථික අර්බුදයන් 1977 අග භාගයේ දී විවෘත ආර්ථික පිලිවෙත්වලට නැඹුරු වූ යූඑන්පී ආන්ඩුව ලෝක බැංකුවේ සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ නියෝග යටතේ පැරනි ජාතික ආර්ථික නියාමක තත්ත්වය බිඳ දැමීම ආරම්භ කලේ ය. වැඩි දියුණු කෙරෙන සීමාවකින් තොර වෙලදපොල ක්‍රියාකාරිත්වය ගොවීන් මත විනාශකාරී බලපෑමක් ඇතිකර තිබේ.

රුපියලේ අගය පහත වැටීම සහ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය විවෘත කිරීම නිසා මූලික අත්‍යවශ්‍ය භාන්ඩවල පමනක් නොව, ගොවි උපකරන සහ නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍යවල මිල ද අහස උසට නැග තිබේ. 1980 ගනන්වල දී යූඑන්පී ආන්ඩුව පොහොර සහනාධාරය කපා හැරීම ආරම්භ කලේ ය. ජල බද්දක් ද පැනවී ය. ගොවීන්ට උපකාර කිරීම සඳහා වූ ආන්ඩුවේ ආයතනවල ක්‍රියාකාරිත්වය එක්කෝ කප්පාදු කර ඇත නැත හෝ එම ආයතන අහෝසි කර ඇත.

ඔවුන් ගේ නගරවල සහ ගම්වල දියුණුවක් නැතිකමින් වඩාත්ම පහර කෑවේ ගම්බද තරුණ ජනයා ය. රටේ ලාබ ග්‍රමය සුරාකෑම සඳහා පිහිටුවා ඇති නිදහස් වෙලද කලාපවල රැකියා සොයා බොහෝ දෙනා නගරවලට සංක්‍රමනය වෙති.

විමුක්ති කොටි සංවිධානය (එල්ටීටීඊ) කුඩු කිරීම සඳහා යූඑන්පී ආන්ඩුව විසින් 1983 පටන් ගැනීමෙන් පසු දැවැන්තව ප්‍රසාරනය කෙරුණ මිලිටරියට බැඳීමට සෙසු අයට බල කෙරුණි.

යුද්ධය අවසන් කිරීම ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අයිතීන් යලි තහවුරු කිරීම සහ ජීවන තත්වයන්, විශේෂයෙන් ම ගැමි ජනයාගේ ජීවන තත්වයන් ඉහල දමන බවට පොරොන්දු වෙමින් 1994 දී ජනාධිපති කුමාරතුංගගේ පොදු පෙරමුණු (පොපෙ) ආන්ඩුව බලයට පත් විය. නමුත් ගැමි නයගැතිකම අහෝසි කිරීම සඳහා පොදු පෙරමුණු ආන්ඩුව ක්‍රියාවට දමූ සීමිත පියවරයන් ක්ෂණිකව ම තවත් නිදහස් වෙලදපොල පිලිවෙත්වලට මාවත පෑදී ය. වි මිලදී ගැනීම සඳහා 1972 පිහිටු වූ වි අලෙවි මංඩලය 1996 දී පොපෙ ආන්ඩුව අහෝසි කලේ ය. ආන්ඩුවේ හාල් මෝල් ද ක්‍රමානුකූලව වසා දැමී ය.

2002 බලයට පැමිණි යූඑන්පීය නායකත්වය දුන් සන්ධාන ආන්ඩුව සහ වර්තමාන එජනිස ආන්ඩුව එම පිලිවෙතම පෙරට ගෙන යයි. මැතිවරණ කාලය තුළදී මෙම දෙකම එම මොහොතෙහි බලය සිටින ආන්ඩුව හෙලාදකිමින් ගැමි දුප්පත්කම අහෝසි කිරීමට පොරොන්දු දෙන නමුත් බලයට පැමිණි වහාම එම පොරොන්දු ඉවත දමනු ලබයි. පොහොර සහනාධාරය කැපීම සහ ගොවීන්ගේ ප්‍රශ්න නොතැකීම ගැන විශේෂයෙන් ජවිපෙ මැතිවරනයට පෙර යූඑන්පීයට පහර ගැසුවේ ය.

නමුත් සන්ධාන ආන්ඩුව තුළ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට සම්බන්ධ අමාත්‍යාංශ ගනනාවක් අල්ලා ගෙන සිටින ජවිපෙ යූඑන්පී ට වඩා තරමක් වෙනස්ව එම පිලිවෙත්ම පෙරට ගෙන යයි. බලයට එමත් සමඟ එජනිස ආන්ඩුව යූරියා සඳහා පොහොර සහනාධාරය යලි ක්‍රියාත්මක කල නමුත් සෙසු පොහොරවල මිල ඉහල දැමී ය. උදාහරණ වසයෙන් ඩයිඇමෝනියම් පොස්පේට් සහ පොටෑෂ් පොහොර (මඩ පොහොර සහ කැට පොහොර) කිලෝ 50ක බැගයක මිල පිලිවෙලින් රුපියල් 1050 සිට 1550 සහ රුපියල් 1025 සිට 1525 ඉහල දැමුණි.

බොහෝ ගොවිජන සංවිධාන එක් හෝ තවත් දේශපාලන පක්ෂයකට සම්බන්ධිත ය. තමන් ස්වාධීන යැයි කියා ගන්නා සංවිධාන බලයේ පවතින ආන්ඩුවට පීඩනය යෙදීමට සීමා වෙති. කෙසේ නමුත් දශක දෙකක ආර්ථික ‘‘ප්‍රතිසංස්කරණ’’ පෙන්නුම් කර ඇත්තේ ප්‍රධාන පක්ෂ දෙකෙන් එකකට වත් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ගැඹුරුවන අර්බුදයට විසඳුමක් නැති බව ය. ගොවීන් ගේ පීඩනයට නැමෙනවා වෙනුවට බලයට පත් හැම ආන්ඩුවක්ම ක්‍රියාවට දමා ඇත්තේ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයේ නියෝග ය. මෑත සියදිවි නසා ගැනීම් මෙම පිලිවෙත් මගින් ඇති කෙරුණ බියකරු ආදිනවවලින් එකක් පමණි.